

Bielsko-Biała, grudzień 2025

Raport z działania

Instytut Kultury Miejskiej – Miasto Splotów

2024 - 2025

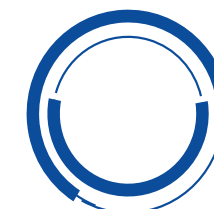
Dziękujemy wszystkim, którzy nam zaufali i aktywnie włączyli się w działania Instytutu, wierząc, że przynoszą one dobrą zmianę dla miasta i mieszkańców. W niniejszym raporcie dzielimy się informacjami o tym, co udało się nam zrobić. Bez tak licznych sprzymierzeńców lokalnie, w Polsce oraz bez relacji międzynarodowym nie byłoby to możliwe.

Bardzo dziękujemy!

Podstawowe informacje:

- Instytut Kultury Miejskiej – Miasto Splotów powstał w ostatnich dniach marca 2024, czyli działał **22 miesiące**.
- Działania instytutu były ukierunkowane na korzyści lokalne: wspieranie mieszkańców i mieszkanki Bielska-Białej oraz rozwój miasta poprzez kulturę (w tym m.in. prototypowanie innowacyjnych rozwiązań). Instytut **wypełniał lukę w lokalnym sektorze kultury** i aktywnie współpracował z innymi instytucjami miejskimi.
- Instytut odpowiadał za przygotowanie aplikacji do tytułu **Europejskiej Stolicy Kultury** i to było główne zadanie w roku 2024.
- Instytut zatrudniał **7 pracowników** na niespełna 7 etatów, a także roztaczał opiekę administracyjną nad Punktem 11 w okresie od maja 2024 do końca września 2025. Punkt 11 działał niezależnie merytorycznie w ramach instytucji, a także będzie kontynuował swoje działania w ramach Bielskiego Centrum Kultury im. M. Koterbskiej, dlatego jego działalność nie jest włączona w raport.
- W roku 2025 Instytut zaczął realizować cele statutowe z zakładanym **budżetem** na poziomie w okolicach **2 mln złotych**. W tym czasie dzięki współpracy międzynarodowej oraz wnioskowi do Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego **pozyskał** dodatkowe środki w wysokości około **870 000 zł** [dotacja z projektu Urbact w wysokości 102 tys. euro jest przenoszona na inny podmiot]. Z uwagi na likwidację odstąpił od aplikowania w 3 innych wnioskach grantowych, których realizacja będzie miała miejsce w najbliższych latach.
- Instytut reprezentował Bielsko-Białą, a także Polskę **na arenie międzynarodowej** w dwóch platformach Europejskich jako **jedyny przedstawiciel z naszego kraju** (InSitu oraz Culture&Health).

Konkurs ESK 2029 – nasze zadania i skala działań

Przygotowanie aplikacji konkursowej

Instytut Kultury Miejskiej – Miasto Splotów powstał podczas starań Bielska-Białej o tytuł Europejskiej Stolicy Kultury 2029. Pierwszymi kluczowymi zadaniami Instytutu było:

- przygotowanie **100-stronicowej aplikacji konkursowej (bidbooka)**,
- organizacja wizyty panelu ekspertów dokonujących selekcji,
- przygotowanie prezentacji finałowej oraz zespołu prezentującego i odpowiadającego na pytania,
- komunikacja i promocja projektu ESK do mieszkańców, w tym prowadzenie strony bb2029.com oraz inne działania medialne.

Realizacja tych zadań wymagała:

- koordynacji pracy wielu zespołów,
- współpracy z partnerami w kraju i za granicą,
- projektowania i rozwijania przedsięwzięć kulturalnych wraz z lokalnymi liderami – instytucjami kultury, artystami i organizacjami trzeciego sektora.

Skala zaangażowania:

- w pracach nad aplikacją wzięło udział – w różnej formie – **ponad 150 osób**,
- w procesie konsultacji i naboru zgłoszono **prawie 400 projektów artystycznych i kulturalnych**,
- równolegle realizowano **szkolenia dla sektora kultury** (m.in. z zarządzania ryzykiem, marketingu, dotarcia do nowych odbiorców – zwłaszcza nieuczestniczących dotąd w kulturze).

Wizyta panelu ekspertów

W wizycie panelu ekspertów uczestniczyło około **600 mieszkańców i mieszkańców** Bielska-Białej – od decydentów i przedstawicieli biznesu, przez instytucje miejskie, po artystów i osoby aktywne społecznie.

W trakcie ośmiogodzinnej wizyty:

- odwiedzano **11 lokalizacji**,
- przygotowano **15 interwencji artystycznych** i spotkań z różnymi grupami społecznymi,
- zaprezentowano projekty włączające mieszkańców w starania o tytuł.

Przy tej okazji, wspólnie z Fundacją Świat w Naszych Rękach, otworzyliśmy **Ogród Społeczny przy ul. Krasieńskiego**, który działał do końca listopada 2025 r.

Spotkanie z panelem eksperckim w czasie wizyty w naszym mieście 17.12.2024 w Ogrodzie Społecznym.
Fot. Paweł Sowa

[Film z wizyty panelu
w Bielsku - Białej](#)

Prezentacja miasta przed panelem ekspertów

W ramach przygotowania do prezentacji konkursowej Instytut:

- stworzył serię **krótkich materiałów filmowych**, pokazujących, jak współpraca i kultura wpływają na zmianę społeczną w mieście,
- wykorzystał lokalne inicjatywy jako przykłady dobrych praktyk, m.in.:
 - **Lasy Społeczne** (Miasto Splotów było sygnatariuszem listów intencyjnych),
 - **Ulica Motyli** – wątek wyłoniony w ramach projektu Szorty Obywatelskie.

Zespół prezentujący składał się z **10 kluczowych osób** pod przewodnictwem Prezydenta **Jarosława Klimaszewskiego**. Dodatkowe osoby były przygotowane jako rezerwa, co zapewniło stabilność i bezpieczeństwo całej prezentacji.

Reprezentacja Bielska-Białej po prezentacji w Warszawie przed panelem eksperckim 23.09.2024. Fot. Kris Kaczmar

Efekty starań o ESK

Efektom działań Instytutu i partnerów w ramach ESK są m.in.:

- Inicjatywa **Polska Stolica Kultury 2026** zaproponowana przez koalicję miast kandydujących zawiązaną przez nasz zespół – jako propozycja wzmocnienia roli kultury w politykach krajowych docenienie lokalnego sektora kultury oraz możliwość promocji miasta na skalę ogólnopolską,
- Przyjęcie **Strategii Kultury dla Miasta Bielska-Białej do 2030 roku „Miasto Splotów”**,
- Rozwinięta **sieć powiązań międzynarodowych**, które dziś przekładają się na konkretne projekty z europejskim finansowaniem, zaproszenia i partnerstwa,
- włączenie Bielska-Białej do europejskiej inicjatywy **Cities Ahead Academy** organizowanej przez Instytut Goethego, które zapewniło możliwość szkolenia dla przedstawicieli miasta i wymiany doświadczeń z międzynarodowymi ekspertami, dało dostęp do aktualnej wiedzy z zakresu rozwoju kultury w miastach, a także zwiększyło rozpoznawalność miasta dzięki obecności w sieci Goethe-Institute,
- **rozpoznawalność Bielska-Białej na arenie europejskiej** jako silnego i ambitnego ośrodka kultury z ambicjami lidera kształtującego przyszłość konkursu ESK

[Film do zorganizowanego w trakcie starań o ESK sympozjum „Czym jest marka ESK”](#)

Gra miejska „Gdzie jest szpieg” Fot. Kris Kaczmar

Warsztaty dla pacjentów przebywających na Oddziale Psychiatrycznym Szpitala Pediatricznego w Bielsku-Białej. Fot. Kris Kaczmar

Współprace i promocja miasta

Współpraca lokalna

Zainicjowane w ramach aplikacji działania przyniosły trwałe efekty we współpracy lokalnej:

- **Ogród Społeczny** Zielone Więzy – kontynuacja prowadzenia ogrodu we współpracy z **Fundacją Świat w Naszych Rękach**,
- współpraca ze **Stowarzyszeniem Majsterkownia** przy promocji **gospodarki obiegu zamkniętego** i rzemiosła oraz prowadzenia ich punktu społecznej majsterkowni,
- współpraca z **Miejskim Domem Kultury** przy:
 - scenografii do gry miejskiej „Gdzie jest Szpieg”,
 - tworzeniu innych obiektów scenograficznych,
 - powstaniu pierwszego wymiennika przedmiotów (reuse), zbudowanego ze starego fortepianu i umieszczonego w MDK Włóknarzy,
- **Współpraca z Wydziałem Ochrony Środowiska i Energii** w ramach 16 edycji konkursu „Szanuj energię, chroń klimat”. Organizacja i prowadzenie warsztatów naprawiania sprzętu szkolnego oraz innych działań rękodzielniczych promujących gospodarkę obiegu zamkniętego adresowanych do klas 7-8 szkół podstawowych.
- współorganizacja i wsparcie **FotoArt Festivalu** prowadzonego przez **Fundację Centrum Fotografii**,
- z **Teatrem Tańca Synergia i Centrum Artystycznym SALTARE** stworzyliśmy spektakl „Wianki”, którego pokaz odbył się na placu przed Studiem Filmów Rysunkowych
- w ramach dni Bielska-Białej ze środowiskiem street artowców pod opieką kuratorską dr Justyny Łabędź zrealizowaliśmy *hall of fame* wzdłuż ul. Grażyńskiego – **najdłuższą ścianę grafitti w mieście**,

- comiesięczne „**Kawki artystyczne**” – niezobowiązujące spotkania środowisk artystycznych, z których wyrósł m.in. projekt „**Młodzi odkrywcy – śladami artystów**” (wystawa dofinansowana ze środków MKiDN – więcej strona 21) **oraz szkolenia dla artystów** działających w naszym mieście, m.in. w zakresie budowania marki osobistej a także z prewencji wypalenia zawodowego.

- “Ornitologiczny przystanek” pierwsza artystyczna wiata przystanku autobusowego przyjazna dla ptaków. Projekt bielskiego artysty Wojciecha Kobylińskiego powstał w listopadzie 2024 roku na wiacie przystanku przy placu Żwirki i Wigury w Bielsku-Białej, przeobrażając niebezpieczne dla ptaków szyby przystanków w dzieło sztuki. Projekt powstał we współpracy z **Fundacją Szklane Pułapki** i cieszył się dużym zainteresowaniem medialnym w całej Polsce.

- We współpracy z **Wydziałem Edukacji** oraz **Uniwersytetem Bielsko-Bialskim** i na zaproszenie Pani Senator Agnieszki Gorgoń-Komor wzięliśmy udział w roli prelegentów podczas konferencji **Moda na zdrowie** 03.04.2025, prezentując pomysły jak kultura i sztuka mogą wpływać na zdrowie.

- We współpracy z **Muzeum Historycznym w Bielsku-Białej** 26.02.2025 zorganizowaliśmy **wydarzenie dotyczące muzeoterapii**. Swoją wiedzę i doświadczeniem podzielili się z nami prof. zw. dr hab. N. med. Jadwiga Jośko-Ochojska – lekarz chorób wewnętrznych, neurofizjolog i specjalista zdrowia publicznego oraz prof. dr hab. Robert Kotowski – historyk, muzealnik, kustosz dyplomowany, dyrektor Muzeum Narodowego w Kielcach, prekursor muzeoterapii w Polsce.

Przystanek bezpieczny dla ptaków wykonany przy współpracy z Fundacją Szklane Pułapki, plac Żwirki i Wigury, Bielsko-Biała. Fot. Paweł Sowa

Współpraca krajowa

Instytut aktywnie współtworzył krajową sieć współpracy w obszarze kultury poprzez:

- koordynację polskiego hubu międzynarodowej sieci **Culture Action Europe**, którego członkami są m.in.:

- Narodowe Centrum Kultury,
- Instytut Adama Mickiewicza,
- Międzynarodowe Centrum Kultury w Krakowie,
- Małopolski Instytut Kultury,
- Nadbałtyckie Centrum Kultury,

- partnerstwo merytoryczne **Open Eyes Economy Summit** w Krakowie – w obszarze kultury i zdrowia,

- na zaproszenie **Fundacji Liberté! – Rafał Sakowski** podczas **Igrzysk Wolności** w Łodzi prezentował koncepcję wpływu kultury na dobrostan i zdrowie społeczeństwa,

- udział w konferencji organizowanej przez **Ministerstwo Zdrowia** (w ramach **Polskiej Prezydencji w UE**) na temat kondycji psychicznej młodzieży w dobie cyfrowej – z możliwością dwóch prezentacji Instytutu,

- współpracę ze **School of Form** w Warszawie (**Uniwersytet SWPS**) gdzie studenci mierzą się – w ramach zajęć – z koncepcją modernizacji Skweru Esperanto i placu św. Mikołaja tak by przestrzeń zachęcała do interakcji społecznych (przeciwdziałanie osamotnieniu zgodnie z najnowszym raportem WHO 2025, który stał się wytyczną dla studentów);

- warsztaty ze studentami na **Wydziale Sztuki i Nauk o Edukacji Uniwersytetu Śląskiego w Cieszynie** z prof. Christiną Davies z Uniwersytetu w Perth (Aus) – Jak zaprojektować kampanię „Sztuka dla zdrowa psychicznego” dla odbiorców w Polsce.

Współpraca międzynarodowa

Sieć Culture Action Europe

- przedstawiciele Instytutu uczestniczyli w pracach nad **Europejskim Kompasem dla Kultury** – dokumentem wskazującym kierunki finansowania kultury w nowej perspektywie budżetowej UE (przyjętym przez Komisję Europejską w listopadzie),
- współuczestniczyli w pracach nad propozycją **18. celu zrównoważonego rozwoju** – „kultura”, przyjętą podczas konferencji **Mundiacult** w Barcelonie.

Sieć Culture Next

- organizacja **XV konferencji Culture Next** w Bielsku-Białej (więcej strona 19),
- udział w grupie roboczej „Culture and Health”,
- uczestnictwo w **pilotażowym programie** monitoringu i ewaluacji wpływu kultury na realizację celów zrównoważonego rozwoju, wykorzystującym potencjał analityczny AI,
- współpraca przy **Policy Summit w Brukseli** w zakresie reformy programu Europejskiej Stolicy Kultury oraz pozycji kultury w UE; interesy kultury i regionu reprezentowała europosłanka **Mirosława Nykiel**.

Udział Edyty Ruty w międzynarodowej konferencji Zdrowie Psychiczne Dzieci i Młodzieży w Dobie Cyfrowej w ramach Polskiej Prezydencji w UE 7.04.2025.

Platforma InSitu

Instytut był **jedynym polskim członkiem platformy**, w ramach której:

- Dwukrotnie zorganizował **ogólnokrajowy nabór projektów** dla wschodzących artystów tworzących w przestrzeni publicznej,
- uczestniczył w selekcji zgłoszeń z całej Europy do dalszych etapów rozwoju,
- **Aleksandra Kozik** z Instytutu wspiera prace steering committee w kontaktach między zarządem a artystami i ekspertami, budując sieć kontaktów zarówno z młodymi, jak i uznanymi twórcami.

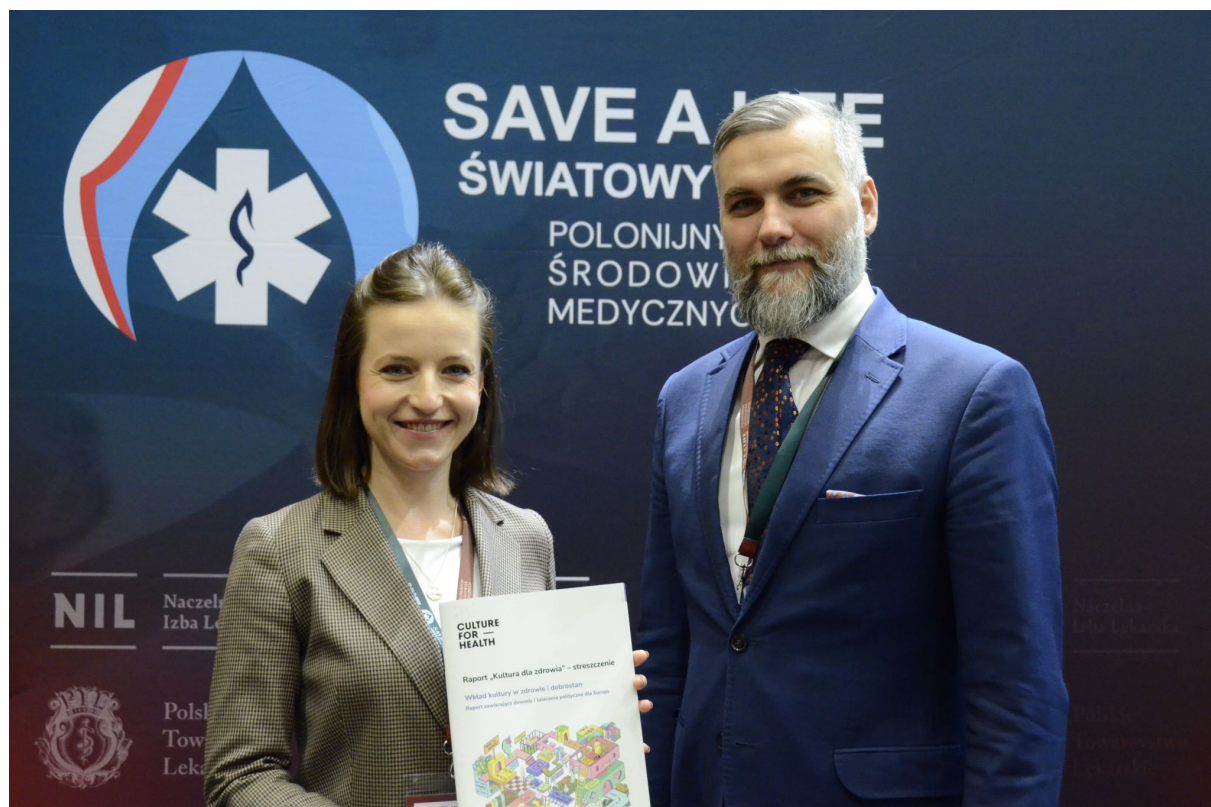
Immersive Lab zorganizowany przez platformę InSitu dla beneficjentów Open Call, Graz 28.07-3.08.2025.

Platforma Culture & Health

Instytut był **jedynym polskim członkiem platformy**, w ramach której:

- przeprowadził **nabór projektów dla artystów działających w obszarze kultury i zdrowia w Polsce**, przyznał granty finansowe (dotacja europejska) oraz wspierał artystów w realizacji projektów;
- przetłumaczył **skróconą wersję raportu “Kultura dla zdrowia i dobrostanu”** na język polski, którego premiera odbyła się na Światowym Zjeździe Polonijnych Środowisk Medycznych w Warszawie – współorganizowanych przez Panią Senator Agnieszkę Gorgoń-Komor,
- aktywnie działał na rzecz **większej roli kultury w profilaktyce zdrowia** (szczegóły dostępne na stronie 17,25,26)

Edyta Ruta i Rafał Sakowski podczas premiery polskiej wersji raportu „Kultura dla Zdrowia” w trakcie Światowego Zjazdu Polonijnych Środowisk Medycznych w Warszawie 21-22.11.2025. Fot. Alicja Szczypczyk

Skanowanie 3D obiektów Pedanterii. Fot. Martin Gordon

Pozostała współpraca międzynarodowa

- Na zaproszenie **Instytutu Goethego** Edyta Ruta reprezentowała (jako jedna z dwóch prelegentek z Polski) Instytut na prestiżowym **Festiwalu Kreatywnej Biurokracji** organizowanym przez Charlesa Landry'ego w Berlinie.
- Wspólnie z **Uniwersytetem Filmowym w Babelsbergu** zrealizowano **skanowanie zabudowań** na terenie dawnej Pedanterii – znanej jako „pralnia Auschwitz” – do projektu **„Korytarz Pamięci”**, odtwarzającego wydarzenia z okresu II Wojny Światowej. Projekt jest częścią badań nad wykorzystaniem AI w rekonstrukcji brakujących elementów historycznych. Prezentacją doświadczenia VR interesuje się **Time Capsule w Wiedniu**.
- Przystąpienie do konsorcjum organizowanego przez Cluje Culture Center (Rumunia) i pozyskanie środków z Urbact (ponad 102 tys. Euro przypadało dla Instytutu – grant przekazany innemu podmiotowi do realizacji z uwagi na likwidację)
- Pomoc w zorganizowaniu wizyty studyjnej w Muzeum Historycznym na Zamku Sułkowskich w Bielsku-Białej delegacji z Odessy. Wizyta ta ma być następnym krokiem współpracy, gdyż w Odessie także znajdują się eksponaty powiązane z rodziną Sułkowskich.
- Instytut **zainicjował międzynarodowe konsorcjum „Pralnia Narracji”**, którego celem jest przeciwdziałanie skutkom wojny kognitywnej wymierzonej w poszczególne państwa i całą Unię Europejską.
 - Konsorcjum opracowuje **działania kulturalne wzmacniające krytyczne myślenie**,
 - Zmniejsza **polaryzację społeczną** poprzez walkę z dezinformacją i propagandą,
 - skupia organizacje z Belgii, Słowenii, Bułgarii, Czarnogóry, Ukrainy i Armenii.

Konferencja „Kultura dla Zdrowia i Dobrostanu” 14.11.2025” na scenie od lewej: Monica Urian, komisja Europejska, Nils Fietje, WHO, Paul Milbank, rząd Jersey, Marta Ciesielska, Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego, Kornelia Kiss, Culture Action Europe. Fot. Paweł Sowa

Prezydent Miasta Bielska-Białej Jarosław Klimaszewski otwierający konferencję „Kultura dla Zdrowia i Dobrostanu” 14-15.11.2025. Fot. Paweł Sowa

KONFERENCJE

Udało się nam z powodzeniem zorganizować dwie duże konferencje międzynarodowe z udziałem ekspertów, stwarzając możliwości rozwoju i nawiązania kontaktów dla lokalnego sektora kultury. Konferencje wynikały bezpośrednio z rekomendacji komisji oceniającej konkurs ESK, aby Bielsko-Biała nie straciło swojego potencjału międzynarodowego zainicjowanego w ramach konkursu, który może zainicjować projekty i partnerstwa w różnych inicjatywach finansowanych ze środków europejskich.

Konferencja „Kultura dla Zdrowia i Dobrostanu”, 14-15 listopada 2024

Już dwa miesiące po zakończeniu konkursu ESK, Instytut zorganizował międzynarodową konferencję z udziałem przedstawicieli **Światowej Organizacji Zdrowia** – Nilsa Fitje, **Komisji Europejskiej** – Monici Urian, **200 uczestników i 23 prelegentów z 18 krajów** – z sektorów zdrowia, pomocy społecznej, kultury i edukacji. Bielsko-Biała stało się międzynarodowym centrum rozmów na temat roli kultury we wspieraniu wyzwań zdrowotnych współczesnego świata.

Wnioski płynące z konferencji są jednoznaczne: kultura wzmacnia zdrowie fizyczne, psychiczne i społeczne. Zróżnicowane praktyki przedstawione przez uczestników, w tym dane z raportu „Kultura dla Zdrowia” (Culture for Health Report), potwierdzają, że uczestnictwo w kulturze przeciwdziała kryzysom i promuje zdrowy styl życia. Eksperci apelowali o głębszą integrację kultury z systemami edukacji i opieki zdrowotnej, zwłaszcza w kontekście rosnących problemów psychicznych wśród młodych ludzi i osób w kryzysie.

Wydarzenie to pokazało Bielsko-Białą jako aspirujące do pozycji lidera w innowacyjnym w Polsce temacie łączenia kultury i zdrowia.

[Transmisja z konferencji:](#)

Konferencja Culture Next na scenie od lewej: Karlie Mozerite, Hannah Farley, Edyta Ruta, prof. Christina Davies, Kathryn Cops, Raritz Zbranca. Fot. P. Studio

Uczestnicy XV międzynarodowej konferencji Culture Next 15-17.10.2025 Bielsko-Biała. Fot. P. Studio

XV Konferencja Culture Next 15-17 października 2025

Instytucja współorganizowała w Bielsku-Białej międzynarodową konferencję CultureNext poświęconą roli kultury we wspieraniu dobrostanu, współpracy międzynarodowej i rozwoju miast; uczestniczyli w niej przedstawiciele europejskich i pozakontynentalnych miast oraz eksperci z różnych krajów. Projekt uzyskał ok. **122 tys. zł dofinansowania z UE**. Wśród gości byli m.in. prof. Christina Davies z Australii, badająca od ponad 20 lat wpływ uczestnictwa w kulturze na zdrowie psychiczne, oraz Jiro Kogi z EU-Japan Fest – pierwszy japoński przedstawiciel na konferencji CultureNext – którego obecność zapowiada nowe możliwości finansowania współpracy z Japonią. Dwudniowy program łączył debaty w ratuszu z udziałem w wydarzeniu i prezentowaniu inicjatyw (w tym lokalnych) na górze Szyndzielnia (występ chóru społecznego, „kąpiele leśne”, medytacja, śpiew). Uczestnicy poznali nową platformę mobilności CultureNext, koncepcję misji miast członkowskich i zapowiedź pierwszego szczytu w Brukseli. Symboliczne krosno przekazano kolejnej gospodyni konferencji, Larnace.

Sieć Culture Next skupia obecnie **47 miast z 22 krajów**, z czego 28 to członkowie pełni, a 19 – członkowie obserwatorzy. Szesnaście miast było, jest lub będzie Europejskimi Stolicami Kultury, 18 ubiegało się o ten tytuł, a 13 przygotowuje obecnie swoje aplikacje. Wśród 47 członków 41 miast pochodzi z krajów Unii Europejskiej, a 6 spoza UE (Novi Sad, Leeds, Bradford, Nikšić, Odessa i Równe). **Łącznie miasta te reprezentują około 11,4 mln mieszkańców.**

[Film relacja z konferencji:](#)

Dzieci bawiące się na wystawie „Odkrywcy Sztuki - Śladami Artystów”. Fot. Kris Kaczmar

PROJEKTY I PROGRAMY

Wystawa edukacyjna dla dzieci

„Odkrywcy sztuki – śladami artystów” to wystawa edukacyjna, która zaprasza dzieci do fascynującej podróży przez historię sztuki – od prehistorycznych jaskiń po współczesne galerie. Idea projektu powstała podczas spotkań z artystami wskazujących na pewną lukę w zagospodarowaniu czasu wolnego i edukacji najmłodszych. Wystawa została dofinansowana ze środków MKiDN w wysokości 155 000 PLN.

Ekspozycja została zaprojektowana z myślą o **dzieciach w wieku 6–10 lat** (oraz nieco starszych), by mogły poznawać sztukę wszystkimi zmysłami. Wystawa łączy elementy immersyjnych inscenizacji, interaktywnych zabaw i działań twórczych. Uczestnicy mogą dotykać, słuchać, eksperymentować i samodzielnie odkrywać znaczenia dzieł – tak, by sztuka stała się przygodą.

Na 300 m² specjalnie zaprojektowanej przestrzeni znajduje się sześć stref tematycznych, które prowadzą przez kolejne epoki – od prehistorii po współczesność. Dzieci poznają zmieniające się techniki, materiały i funkcje sztuki, a dzięki wysokiej jakości reprodukcjom i twórczym adaptacjom odkrywają największych artystów i ich sposoby pracy.

W artystycznej podróży towarzyszy im uwspółcześniona postać satyrka – rogatego chłopczyka inspirowanego rzeźbą małego sikającego satyra autorstwa bielskiego rzeźbiarza Mieczysława Hańderka, znajdującą się we wnęce muru przy Zamku Sułkowskich.

Każdej zorganizowanej grupie towarzyszy przeszkolony edukator, który wprowadza dzieci w świat sztuki w ciekawy, angażujący sposób. Dla odwiedzających indywidualnie przygotowano specjalny przewodnik – pełen inspiracji, zabaw i zadań, które pomagają odkrywać sztukę wspólnie z opiekunami.

W niespełna **2 miesiące** działań wystawę zobaczyło **ponad 1000 dzieci**. Nauczyciele wypowiadali się o niej bardzo pochlebnie, tak samo jak odwiedzający zostawiający recenzję w mediach społecznościowych (strona 20).

Lokalny przewodnik · 15 opinii · 4 zdjęcia

★★★★★ 2 tygodnie temu **NOWA**

Ciekawa propozycja dla rodzin z dziećmi w Bielsku-Białej. Bardzo podoba mi się, że sama wystawa została umieszczona w DH Klimczok – kontrast ze sklepami (dywany i odzież używana), a jednocześnie pokazanie, że o tego typu przestrzeniach można myśleć w zupełnie inny sposób. No i można wystać tatusia z dzieckiem na wystawę, a samej pójść na ciuchy ;)

Wystawa daje dzieciakom możliwość z zapoznaniem z poszczególnymi epokami. Bez spiny, bez wypełniania testów, swobodnie bawiąc się. Podobno wystawa tylko do Świąt, szkoda...

Lokalny przewodnik · 153 opinie · 29 zdjęć

★★★★★ 2 tygodnie temu **NOWA**

Wystawa sztuki dla dzieci prezentuje historię sztuki od starożytności po współczesność poprzez interaktywne stanowiska, angażujące w naukę przez zabawę. Dzieci mogą dotykać reprodukcji arcydzieł, tworzyć własne kompozycje oraz poznawać techniki artystyczne dzięki nowoczesnym technologiom, takim jak druk 3D czy mapping przestrzenny. Małe grupy zwiedzających doświadczają sztuki sensorycznie, odkrywając jej różnorodność, kreatywność i barwy podczas warsztatów oraz twórczych zabaw.

Lokalny przewodnik · 25 opinii · 7 zdjęć

★★★★★ 2 tygodnie temu **NOWA**

Świetna przestrzeń pierwszego kontaktu z historią sztuki dla najmłodszych. Wystawa jest mocno sensoryczna, dlatego żeby wyciągnąć z niej cały potencjał edukacyjny warto wziąć udział w oprowadzaniu grupowym lub samemu opowiadać dziecku informacje z przewodnika.

Praca z młodzieżą – budowanie sprawczości

W ciągu 22 miesięcy Instytut zrealizował szereg **działań ukierunkowanych na współpracę z młodzieżą oraz organizacjami pracującymi na jej rzecz.**

Zostały zorganizowane spotkania dla instytucji i podmiotów działających z młodymi ludźmi, których celem było **wzmocnienie komunikacji pomiędzy organizacjami.**

Przez cały czas przy Instytucie działała grupa młodych osób - wolontariuszy, a jednocześnie organizatorów wydarzeń. Jako wolontariusze grupa wspierała organizację międzynarodowej konferencji o kulturze i zdrowiu, a także mniejsze wydarzenia w ciągu całego roku.

YOUTH BB

Jako organizatorzy przygotowali szereg spotkań w okresie przedświątecznym na przełomie listopada i grudnia 2024. We wrześniu 2025 roku grupa inicjatywna, przy wsparciu Franciszka Gołębiowskiego, zorganizowała minifestiwal dla młodzieży „YOUTH BB”. Wydarzenie miało charakter partycypacyjny – jego istotą było oddanie pola młodym organizatorom i twórcom. Wszystkimi artystami występującymi na scenie byli ludzie młodzi, co stanowiło ważny element założonego programu. Festiwal został bardzo pozytywnie odebrany; uczestnicy wyrażali zainteresowanie jego kolejną edycją. Z perspektywy kilku miesięcy można również stwierdzić, że dla jednego z muzyków wydarzenie stało się trampoliną do lokalnej rozpoznawalności i nowych zleceń.

Grupa młodych organizatorów i animatorów kultury deklaruje chęć dalszego działania oraz rozwijania kompetencji w zakresie tworzenia oferty kierowanej do młodzieży. Coraz lepiej rozumieją oni, że proces „tkania wspólnoty” poprzez mniejsze, systematyczne działania prowadzi do głębszych i trwalszych rezultatów.

Wolontariat Polskich Stolic Kultury

W ramach rozwijania działań z młodzieżą został zrealizowany pilotaż wymiany wolontariuszy pomiędzy miastami, które będą w przyszłości Polskimi Stolicami Kultury – Bielsko-Białą, Katowicami i Kołobrzegiem. Wymiana obejmowała po 3 młodych wolontariuszy z każdego miasta. **Zespół zbudowany w ten sposób brał czynny udział w wydarzeniach w każdym z miast partnerskich: w Kołobrzegu – festiwal „I sea YOU” w lipcu oraz dwa październikowe wydarzenia w Bielsku-Białej – FotoArtFestival oraz odbywający się w Bytomiu, ale organizowany przez Miasto Ogrodów z Katowic – Kongres Metropolia Kultury.** Pilotaż pozwolił rozpoznać potrzeby i przygotować procedury pod realizację pełnego projektu wymiany wolontariuszy. Jednocześnie doświadczenia uczestników pokazują jak wspólna praca pomaga budować relację i wzmacnia sieciowanie młodych osób żyjących w różnych miastach Polski.

Wolontariusze z Bielska-Białej w czasie festiwalu „I sea YOU” w Kołobrzegu, lipiec 2025.

Funkcjonariuszki służb mundurowych w czasie warsztatów z fotografii prowadzonych przez Inez Baturę. Fot. Kris Kaczmar

Warsztaty „Kultura i Zdrowie” w pracowni ceramiki Ars Nova. Fot. Kris Kaczmar

Kultura dla zdrowia i dobrostanu

Ogólnopolski Nabór projektów

Zorganizowaliśmy ogólnopolski nabór projektów dla artystów realizujących projekty na styku kultury i zdrowia – nabór obejmował nagrody finansowe w ramach platformy Culture and Health, finansowane z UE: 60000PLN. Wpłynęło 50 wniosków z całej Polski, z których komisja z zaangażowaniem ekspertów z sektora medycznego i kultury wybrała 5 projektów do realizacji. Objęliśmy mentoring nad działaniami artystów wyłonionych w konkursie.

Twórcza przestrzeń - Odzyskaj Siebie,

czyli program dla kobiet, które znalazły się w trudnej sytuacji życiowej. [dofinansowanie z MKiDN 73 000 PLN]

We współpracy z **Podbeskidzkim Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej i dzięki dotacji Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego** zorganizowaliśmy cykl zajęć: fotograficznych, ceramicznych, ruchowych, relaksacyjnych, plastycznych a także wystawę zdjęć na terenie POIK. Program w sumie objął **ponad 1000 osób**. Zajęcia odbywały się w miejskich instytucjach: w siedzibie Instytutu, w Galerii Bielskiej BWA, Miejskim Domu Kultury i Centrum Seniora, ale także w pracowni ceramicznej Ars Nova. W ramach projektu przeprowadziliśmy badania badające wpływ udziału w zajęciach twórczych na zdrowie psychiczne i samopoczucie uczestniczek.

Rezultaty:

Redukcja lęku i stresu (-21,2%), a w ankietach tak uczestniczki opisywały doświadczenie z projektem:

„Duchowe spa” - czas tylko dla siebie, oderwanie od codzienności: całkowite skupienie na sobie, „reset głowy”, mentalne wyłączenie się z problemów

Kultura i Zdrowie dla służb mundurowych i ratunkowych

Cykl zajęć, realizowany we współpracy z **Wojewódzkim Ośrodkiem Ruchu Drogowego w Bielsku-Białej**, który powstał z myślą o osobach dbających na co dzień o bezpieczeństwo społeczne.

Ich praca wiąże się z wysokim stresem i ekspozycją na sytuacje traumatyczne, co obciąża zdrowie psychiczne i fizyczne. Kondycja funkcjonariuszy ma więc znaczenie nie tylko indywidualne, lecz także społeczne i systemowe.

Zajęcia z rzemiosła dla dzieci w Szpitalu Pediatrycznym

Zbudowaliśmy budki dla wolnożyjących kotów wraz z dziećmi na oddziale psychiatrycznym **Szpitala Pediatrycznego w Bielsku-Białej**. Działania warsztatowe i rzemieślnicze rozwijały u dzieci umiejętności manualne oraz koncentrację, sprzyjały regulacji emocji poprzez pracę manualną, a także wspierały poczucie współodpowiedzialności za otaczającą przyrodę.

Muzyka – wsparcie osób w depresji

We współpracy z **Bielskim Centrum Psychiatrii – Olszówka** oraz **chórem Waldorfissimo** zorganizowaliśmy cykl spotkań i wspólnego śpiewania, dzięki któremu uczestnicy mogli doświadczyć pozytywnego wpływu śpiewu grupowego na poprawę samopoczucia oraz zmniejszenie poczucia izolacji. Zwieńczeniem cyklu był **występ chóru podczas międzynarodowej konferencji Culture Next w Bielsku-Białej**.

Raport „Kultura dla Zdrowia”

Wydaliśmy polską wersję raportu „Kultura dla Zdrowia”, który jest dostępny online. To pierwsze tak kompleksowe opracowanie, które syntetyzuje istniejące badania o wpływie sztuki i kultury na zdrowie i dobrostan i daje wskazówki dla formułowania polityk, strategii oraz konkretnych działań w zakresie współpracy sektorów kultury i zdrowia.

[Polska wersja raportu:](#)

Cyrkularność w mieście

Instytut Kultury Miejskiej – Miasto Splotów realizował działania ukierunkowane na **promocję gospodarki o obiegu zamkniętym oraz wzmacnianie współpracy pomiędzy instytucjami kultury i edukacji działającymi w obszarze ekologii i cirkularności**. W ramach tych działań Instytut nawiązał kontakt z NGO, domami kultury i galeriami w Bielsku-Białej, w celu rozpoznania ich zapotrzebowania, m.in. w zakresie tworzenia scenografii oraz napraw i modernizacji wyposażenia, niezbędnych do realizacji wydarzeń wynikających z kalendarza imprez oraz do pełnienia misji kulturalnej i edukacyjnej. Na podstawie zebranych informacji Instytut **projektował cirkularne rozwiązania, odpowiadające zidentyfikowanym potrzebom, które realizował wykorzystując w tym celu materiały odzyskane z odpadów** (głównie drewno).

We współpracy z lokalnymi rzemieślnikami z Bielska-Białej realizowano inicjatywy łączące **edukację ekologiczną dotyczącą świadomej konsumpcji, segregacji odpadów oraz idei obiegu zamkniętego**. Efektem tych działań było powstanie elementów scenograficznych, dekoracji i przedmiotów użytkowych wykonanych z materiałów odrzuconych, przywróconych do ponownego obiegu.

Równolegle Instytut podjął współpracę z organizacjami działającymi w obszarach kultury, renowacji, rzemiosła i warsztatów społecznych poza Bielskiem-Białą m.in. w Katowicach, Cieszynie i Lizbonie. W ramach tej współpracy zorganizowano wizyty studyjne w pracowniach i placówkach związanych z gospodarką obiegu zamkniętego oraz spotkania z nauczycielami, aktywistami i przedstawicielami tych podmiotów. Działania te umożliwiły nawiązanie długofalowej, synergicznej współpracy projektowej oraz wzajemne wsparcie partnerów w procesach aplikowania o granty i dofinansowania.

Warsztaty dla pacjentów przebywających na Oddziale Psychiatrycznym Szpitala Pediatrycznego w Bielsku-Białej.
Fot. Kris Kaczmar

Cyrkularna edukacja rękodzielnicza:

Instytut opracował także ofertę „cyrkularnej edukacji rękodzielniczej” skierowaną do mieszkańców Miasta Bielska-Białej, uczniów szkół podstawowych (klasy 7-8) oraz pacjentów Szpitala Pediatrycznego.

Zrealizowane inicjatywy przyczyniły się do wzrostu zainteresowania tematyką ekologii wśród uczestników oraz zwiększenia świadomości mieszkańców w zakresie idei zero waste, less waste i gospodarki o obiegu zamkniętym. Sprzyjały integracji społeczności lokalnej, przeciwdziałając poczuciu osamotnienia, pozytywnie wpływając na dobrostan psychiczny osób zaangażowanych w pracę podczas warsztatów.

„Pomnik cyrkularności” - stary fortepian przerobiony na miejsce wymiany nieużywanych przedmiotów, w tym momenice stoi w MDK Włókniarzy. Fot. Kris Kaczmar

Kot w budce zbudowanej z odpadów meblarskich na warsztatach z dziećmi w Szpitalu Pediatrycznym. Fot. Kris Kaczmar

Przedmioty w Kryzysie

Dzięki współpracy z wydziałem Ochrony Środowiska i Energii w ramach 16. edycji konkursu „Szanuj energię, chroń klimat” powstał projekt rękodzielniczej edukacji młodzieży pt. „Przedmioty w Kryzysie”, który ma inspirować świadome i aktywne postawy wśród młodzieży szkolnej. Jak dotąd odbyły się 3 z 23 warsztatów rękodzielniczych dla uczniów szkół podstawowych i średnich z terenu Bielska-Białej.

Każde spotkanie trwa 4 godziny lekcyjne i obejmuje część teoretyczną (wprowadzenie w ideę naprawy i ponownego wykorzystania) oraz praktyczną (odnawianie i personalizowanie mebli szkolnych). Podczas warsztatów uczniowie zajmują się renowacją zaniedbanych ławek, krzeseł lub innych należących do ich szkoły sprzętów, zgromadzonych przez koordynatorów projektu.

Zajęcia są prowadzone przez instruktorów rękodziela i edukatorów ekologicznych. **Celem warsztatów jest pokazanie zalet naprawiania i personalizowania starych, zniszczonych przedmiotów, zamiast ich ciągłego wymieniania.** Uczniowie zyskują nowe umiejętności naprawcze, poznają techniki pracy z drewnem oraz przekonują się jak ciekawe i kreatywne może być naprawianie.

Budki dla kotów wolnożyjących

15 grudnia na **Oddziale Psychiatrycznym dla Dzieci i Młodzieży Szpitala Pediatrycznego w Bielsku-Białej** odbyły się warsztaty tworzenia budek dla kotów wolnożyjących, wykonanych z odpadów meblarskich przekazanych przez firmę budowlaną. Zajęcia dla pacjentów zostały przeprowadzone we współpracy z Warsztatem Społecznym Majsterkownia.org i miały charakter terapeutyczno-edukacyjny. Uczestnicy warsztatów mogli rozwijać umiejętności manualne i nauczyć się nie tylko montażu budek, ale także wiercenia, wkręcania, szpachlowania oraz szlifowania drewna. Wykonana podczas warsztatów budka została przekazana do **Miejskiego Schroniska Dla Bezdomnych Zwierząt w Bielsku-Białej**, a następnie trafi do opiekuna bezdomnego kota na terenie miasta.

Twoja Szkoła – Twoja Zmiana

Dzięki współpracy z Wydziałem Edukacji i Sportu Instytut przeprowadził ankiety online, których celem było zbadanie możliwości wdrożenia praktycznej edukacji rękodzielniczej w szkołach. W badaniu ankietowym pt. „Twoja Szkoła – Twoja Zmiana” udział wzięło ponad 200 nauczycieli, uczniów oraz rodziców. Respondenci w przeważającej większości pozytywnie odnieśli się do idei pracy z drewnem, obsługi narzędzi oraz nauki samodzielnego naprawiania elementów infrastruktury szkolnej i tworzenia przyszkolnych ogródków.

Ankieta prezentowała również zestaw koncepcji projektowych o wspólnym charakterze edukacyjno-praktycznym, łączących działania rękodzielnicze, przyrodnicze i techniczne z wykorzystaniem materiałów z odzysku. Propozycje te koncentrowały się na tworzeniu przyszkolnych przestrzeni sprzyjających wyciszeniu, nauce przez doświadczenie, rozwijaniu kompetencji manualnych oraz kształtowaniu postaw proekologicznych poprzez bezpośredni kontakt z naturą i praktyczne zastosowanie zasad recyklingu i upcyclingu.

ZASIĘG MEDIALNY

Starania Bielska-Białej o tytuł Europejskiej Stolicy Kultury 2029 oraz działania Instytutu Kultury Miejskiej – Miasto Splotów znalazły odzwierciedlenie w **ponad 70 publikacjach w mediach lokalnych, ogólnopolskich i międzynarodowych o łącznym, szacunkowym zasięgu medialnym 1,5–3 mln odbiorców***

Starania o ESK 2029 (Bielsko-Biała) — wzmianki ogólne:

- **PAP / dzieje.pl** – informacja o starcie Bielska-Białej w wyścigu o ESK 2029 + wypowiedzi władz miasta. <https://dzieje.pl/kultura-i-sztuka/bielsko-biala-chce-byc-europejska-stolica-kultury-w-2029-r?>
- **Komisja Europejska (culture.ec.europa.eu)** – oficjalna lista 4 miast na shortliście dla Polski (w tym Bielsko-Biała). <https://culture.ec.europa.eu/news/four-cities-short-listed-for-european-capitals-of-culture-2029-in-poland?>
- **bielsko.info** – o bidbooku i „szczegółowym planie” kandydatury ESK. <https://www.bielsko.info/wiadomosci/36885-bielsko-biala-europejska-stolica-kultury-2029-jest-szczegolowy-plan-bielsko-biala?>
- **halobielsko.pl** – news o wejściu Bielska-Białej do finałowej czwórki ESK 2029. <https://halobielsko.pl/2023/10/30/bielsko-biala-w-scislym-finale-do-miana-europejskiej-stolicy-kultury-2029/?>
- **Pełna Kultura** – zapowiedzi spotkań/akcji informacyjnych wokół starań o ESK.
- **poland-24.com (ENG)** – relacja po prezentacji finałowej w Warszawie <https://poland-24.com/polands-bielsko-biala-optimistic-after-final-hurdle-in-race-for-european-capital-of-culture-title/?>
- **ecocnews.com (ENG)** – notka o „City of Weaves” i publikacji bidbooka (portal branżowy o ESK). <https://www.ecocnews.com/capitals/item/617-bielsko-biala-2029-city-of-weaves?>
- **Galway Culture Company (EN)** – „open call” powiązany z Bielsko-Białą 2029 (ujęcie międzynarodowe). <https://galwayculturecompany.ie/opportunities/open-call-landscape-art-projects-for-bielsko-biala-2029/>
- **Creatives Unite** – „open call” powiązany z Bielsko-Białą 2029 (portal branżowy dla artystów). <https://creativesunite.eu/article/bielsko-bia-a-seeks-proposals-for-landscape-art-projects?.com>

*Liczone według schematu liczba publikacji × zasięg danego typu medium

Powołanie IKM i rola przy ESK:

- **Związek Miast Polskich / miasta.pl** – powołanie IKM-MS jako elementu przygotowań do ESK 2029. <https://www.miasta.pl/aktualnosci/bielsko-biala-instytut-kultury-miejskiej-miasto-splotow?>
- **Wspólnota (wspolnota.org.pl)** – o powołaniu instytutu i jego misji w kontekście ESK. <https://wspolnota.org.pl/news/bielsko-biala-powolala-instytut-kultury-miejskiej-miasto-splotow?>
- **forumrozwojulokalnego.pl** – powołanie instytutu i opis zadań <https://forumrozwojulokalnego.pl/aktualnosci/bielsko-biala-instytut-kultury-miejskiej-miasto-splotow?>

Projekty „Przystanek: Sztuka” i artystyczne przystanki:

- **TVP3 Katowice** – „Artystyczne przystanki w Bielsku-Białej” <https://katowice.tvp.pl/85571374/artystyczne-przystanki-w-bielsku-bialej-sztuka-w-miejskiej-przestrzeni?>
- **bielsko.info** – foto-relacja: przystanki jako „galerie” <https://www.bielsko.info/wiadomosci/42559-foto-przystanki-autobusowe-nie-musza-byc-nudne-przystanek-sztuka-w-bielsku-bialej-bielsko-biala?>
- **Radio Bielsko** – <https://www.radiobielsko.pl/bielsko-biala/bielsko-biala-czekajac-na-autobus-rozejrzyjcie-sie-wokol-warto/36254/?>
- **beskidzka24.pl** – kolejna odsłona/edycja projektu <https://beskidzka24.pl/kolorowe-przystanki-w-bielsku-bialej-sztuka-na-wyciagniecie-reki/?>

Projekt „Kultura i Zdrowie” (w tym media branżowe):

- **Nadbałtyckie Centrum Kultury (NCK)** – ogłoszenie naboru „Kultura i Zdrowie 2025”. <https://nck.org.pl/pl/aktualnosc/6658/open-call-kultura-i-zdrowie-2025-wsparcie-dla-osob-artystycznych-w-polsce?>
- **ASP Wrocław** – komunikat o open callu „Kultura i Zdrowie 2025”. <https://www.asp.wroc.pl/pl/aktualnosci/open-call-kultura-i-zdrowie-2025?>
- **NN6T (Notes na 6 Tygodni)** – notka o naborze <https://nn6t.pl/2025/05/25/miedzy-sztuka-a-opieka-do-30-06-2025-open-call/?>

- **ASP Katowice** – udostępniony komunikat/open call (plik PDF). <https://am.katowice.pl/assets/media/b9837f7a1125134d8f7ab87f5ec7657a.pdf?>
- **Portal INKU** – informacja o naborze o open callu „Kultura i Zdrowie 2025” na portalu Inkubator Sektorów Kreatywnych <https://inku.pl/2025/05/15/open-call-kultura-i-zdrowie-2025-wsparcie-dla-osob-artystycznych-w-polsce/?>
- **Warsztat prewencji wypalenia zawodowego dla artystów podczas Foto Art Festival** – strona wydarzenia: współorganizator IKM-MS <https://fotoartfestival.com/burning-not-burnout/?>
- **Warsztat prewencji wypalenia zawodowego dla artystów podczas Foto Art Festival bielsko.biala.pl** – zapowiedź warsztatu <https://bielsko-biala.pl/aktualnosc/wypalenie-zawodowe-i-tworcze-jak-zapobiegac?>

Konferencje/sieci międzynarodowe:

- **Culture Next** – zapowiedź 15. konferencji Culture Next w Bielsku-Białej <https://culturenext.eu/conference/15th-culture-next-conference-2025/>
- **ecocnews.com (EN)** – notka o konferencji Culture Next w Bielsku-Białej (międzynarodowe ujęcie). <https://www.ecocnews.com/culture-next/item/840-bielsko-biala-the-15th-culture-next-conference-culture-wellbeing?>
- **Diário do Sul (PT)** – portugalska publikacja o konferencji Culture Next w Bielsku-Białej. <https://diariodosul.pt/2025/10/22/bielsko-biala-15a-conferencia-culture-next-cultura-e-bem-estar/?>
- **Postal (PT)** – kolejna portugalska publikacja o Culture Next w Bielsku-Białej. <https://postal.pt/opinioao/bielsko-biala-15a-conferencia-culture-next-cultura-e-bem-estar-por-joao-palmeiro/?>
- **Konferencja Creative Bureaucracy w Berlinie** – udział Edyty Ruty w roli prelegentki <https://creativebureaucracy.org/de/foundation/people/edyta-ruta?>

IN SITU (sztuka w przestrzeni publicznej):

- **NN6T** – informacja o IN SITU Open Call <https://nn6t.pl/2025/01/22/sztuka-w-przestrzeni-europy-do-31-01-2025-open-call/>
- **IN SITU (oficjalnie)** – strona Open Call #2 <https://www.in->

situ.info/open-call-2

- **e-teatr.pl** – wzmianka/news dot. IN SITU Open Call #2 przy profilu instytucji. <https://e-teatr.pl/instytut-kultury-miejskiej-miasto-splotow-t3727>
- **Akademia Muzyczna w Bydgoszczy – Biuro Karier** – ogłoszenie o IN SITU Open Call #2 z odniesieniem do IKM-MS. <https://www.amuz.bydgoszcz.pl/dla-studenta/biuro-karier/>
- **Akademia Sztuk Pięknych we Wrocławiu** – ogłoszenie o IN SITU Open Call #2 z odniesieniem do IKM-MS <https://www.asp.wroc.pl/pl/aktualnosci/situ-open-call-2>
- **C-Takt (BE)** – strona partnerska o In Situ <https://www.c-takt.be/en/2025/01/09/open-call-in-situ-platform-2025-2028/>
- **Metropolis (DK)** – strona o In Situ Platform <https://www.metropolis.dk/en/open-call-in-situ-platform/>

Wystawa dla dzieci „Odkrywcy sztuki – śladami artystów”
(w tym radio/wideo):

- **Radio Bielsko (podcast/Gość radia)** – rozmowa o wystawie z kuratorką (wzmianka audio). <https://www.radiobielsko.pl/podcast/justyna-labadz-instytut-kultury-miejskiej-miasto-splotow-bielsko-biala/>
- **beskidzka24.pl (WIDEO)** – materiał wideo o wystawie <https://beskidzka24.pl/wystawa-z-atrakcjami-i-zadaniami-dzieci-odkrywaja-tu-sztuke-wszystkimi-zmyslami-wideo/>
- **Pełna Kultura** – zapowiedź/strona wydarzenia z informacją o organizatorze. <https://www.pelnakultura.info/item/odkrywcy-sztuki-sladaami-artystow.html>
- **bielsko.biala.pl (zapowiedzi/rozrywka)** – opis interaktywnej wystawy. <https://bielsko.biala.pl/rozrywka/15941%2Czapowiedzi>
- **biletyna.pl** – listing wydarzenia (zewnątrzna wzmianka). <https://biletyna.pl/wystawa/Wystawa-Odkrywcy-sztuki-sladaami-artystow/Bielsko-Biala>
- **Naszemiasto** – opis wydarzenia (zewnątrzna wzmianka). <https://bielskobiala.naszemiasto.pl/wystawa-odkrywcy-sztuki-sladaami-artystow/kw/c13-900463>
- **SP36 (strona szkoły)** – relacja z udziału uczniów w wystawie <https://sp36.eduportal.bielsko.pl/aktualnosci/odkrywcy-sztuki-sladaami-artystow>

Co dalej?

Co dalej?

Kilka dni po otrzymaniu wypowiedzeń wszyscy pracownicy Miasta Splotów udali się do notariusza, by założyć fundację PASMO – Instytut Odporności Społecznej.

Żyjemy w czasie **nakładających się kryzysów** i rosnącej **polaryzacji społecznej**, widocznej także w naszym mieście. Polaryzacja jest często świadomie podsycana – również przez zewnętrznych aktorów – i staje się elementem wojny informacyjnej. W takiej sytuacji **budowanie odporności społecznej** nie jest luksusem, tylko warunkiem bezpieczeństwa i rozwoju.

Naszą wizją jest tworzenie społeczności, które potrafią nie tylko przetrwać kryzysy, ale rozwijać się dzięki współpracy, kulturze i mądrym wykorzystaniu zasobów.

Dla nas odporność społeczna jest połączeniem **dwóch wymiarów**:

człowieka, czyli wewnętrznych zasobów jednostek i wspólnot (zdrowie psychiczne i fizyczne, relacje, kompetencje, kultura, wartości)

oraz **otoczenia**, czyli warunków, w jakich żyjemy (przestrzeń publiczna, środowisko, instytucje, infrastruktury, informacja).

Fundatorzy PASMA po podpisaniu aktu notarialnego o powołanie fundacji.

PASMO będzie działać m.in. w obszarze:

- **kultury i zdrowia** – programy łączące uczestnictwo w kulturze z profilaktyką zdrowia i budowaniem dobrostanu,
- **edukacji medialnej i informacyjnej** – działania wzmacniające krytyczne myślenie i odporność na dezinformację,
- **sprawczości młodzieży** – wspieranie młodych osób w tworzeniu przyszłości, w której będą chcieli żyć
- **gospodarki obiegu zamkniętego** – projektowanie cyrkularnych rozwiązań opartych na materiałach z odzysku oraz upowszechnianie praktycznej edukacji ekologicznej, naprawy i ponownego wykorzystania zasobów.
- **przestrzeni publicznej** – projekty, które czynią ją bardziej wspólną, dostępną, bezpieczną i sprzyjającą spotkaniu.

PASMO ma być instytucją, która **łączy i zaprasza wszystkich do współpracy**. Dlatego chcemy współpracować z partnerami **lokalnymi, regionalnymi, krajowymi i międzynarodowymi**.

Choć nie jesteśmy już związani z miastem jako instytucja samorządowa, **nie zapominamy, gdzie zaczęła się nasza droga**. Zapraszamy do współpracy.

Z wyrazami szacunku fundatorzy:

Franciszek Gołębiowski – Kris Kaczmar – Aleksandra Kozik – Mary Nowak – Edyta Ruta – Rafał Sakowski – Bożena Wiśniowska

www.pasmo.org.pl – info@pasmo.org.pl

